

EUR P STI

++ Anneli Jätteenmäen tiedotuslehti ++

Maaliskuun 2006 numerossa:

- **Energia on päivän sana**
- **Jäsenmaiden väliset kiistat varjostivat EU-huippukokousta**
- **Komission kanta palveludirektiiviin**
- **EU-tuet ja yritysten yhteiskuntavastuu**
- **Tasa-arvoinstituutin perustamiselle vihreää valoa**
- **Lyhyesti**

Energiakeskustelu sähköistyy

Energia-aiheisen huippukokouksen, komission julkaiseman vihreän kirjan ja alkutalven kaasukriisin jälkeen europarlamentissakaan ei muusta puhuta kuin energiasta. Siihen on hyvä syy, sillä maailman energiantarve kasvaa lähivuosina huimasti.

Komission arvion mukaan energiankysyntä kasvaa jopa 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Saman verran lisääntyvät hiilidioksidipäästöt. Käytetyillä energiamuodoilla, niiden tuotantotavoilla ja kulutuksella on kauaskantoiset vaikutukset muiden muassa talouteen, ympäristöön sekä poliittiseen vakauteen. Venäjän ja Ukrainan välinen kaasukiista oli vain yksi osoitus siitä, että energiansaannin vaikeutuminen voi aiheuttaa konflikteja eri maiden välille.

EU tulee koko ajan entistä riippuvaisemmaksi tuontienergiasta. Jos unionin omia energianlähteitä ei kehitetä, tuontienergian osuus kasvaa nykyisestä 50 prosentista 70 prosenttiin seuraavien kolmenkymmenen vuoden sisällä. Suomessa ollaan jo tässä tilanteessa, sillä vain 30 prosenttia tulee omista energianlähteistä, kuten turve- ja puuvaroitamme. Omavaraisuus vähentäisi riippuvuutta muiden maiden poliittisista päätöksistä.

Eryisesti uusiutuvien energianlähteiden kehittäminen ja käyttö olisi tärkeää, sillä se säästäisi ympäristöä ja parantaisi omavaraisuutta. EU:n tavoitteena on, että neljän vuoden kuluttua sähköstä viidesosa saadaan uusiutuvien

energianlähteiden avulla. Nykytahdilla tästä jäädään kuitenkin jälkeen. Suomen olisi nyt aika investoida rohkeasti uusiutuvia energialähteitä koskevaan tutkimukseen.

Jäsenmaiden väliset kiistat varjostivat EU-huippukokousta

Talouden ja työllisyyden kasvuun tähtäävä Euroopan unionin huippukokous pidettiin 23.-24. maaliskuuta jännittyneissä merkeissä. Huippukokousta edelsivät jäsenmaiden väliset kiistat rajat ylittävistä yritysfuusioista.

Huippukokouksessa käsiteltiin erityisesti Lissabonin strategian etenemisestä. Strategialla pyritään edistämään talouskasvua sekä luomaan enemmän ja parempia työpaikkoja.

Komission julkaisi 25. tammikuuta vuotuisen seurantaraportin Lissabonin strategian etenemisestä. Vuotuisella seurantaraportilla on tarkoitus nopeuttaa uudistusten toteuttamista. Komissio ehdottaa neljää painopistealuetta. Näitä ovat: investoinnit kehitykseen ja tutkimukseen, pk-yritysten toiminnan helpottaminen, työnteon kannustaminen sekä turvallisen ja kestävästi energiatuotannon varmistaminen.

Huippukokouksessa puheenjohtajamaa Itävalta halusi antaa kansalaisille selvän viestin unionin sitoutumisesta talouden kohentamiseen. Pitkässä päätöslauselmassa ehdotettiin lukuisia uudistuksia, mutta konkretia puuttui. Päämiesten julistus oli kuin lasten kirje joulupukille. Kaikki hyvät asiat luettiin. EU-johtajien kannattaisi keskittyä isoihin päälinjoihin ja visioihin. Huippukokoukselle luotiin kovia ennako-odotuksia ja konkreettiset tulokset jäivät laihoiksi.

Yksi alkuperäisistä tavoitteista oli muun muassa se, että jäsenmaiden olisi luotava vuosittain yhteensä kaksi miljoonaa uutta työpaikkaa. Tämäkin oli julistus ilman minkäänlaista konkretiaa tai keinoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Konkreettinen ehdotus oli se, että ensi vuoden loppuun mennessä koulunsa päättäneelle nuorelle työttömälle olisi tarjottava puolen vuoden kuluessa "työpaikkaa, oppisopimusta, lisäkoulutusta tai muuta työllistämistoimenpidettä".

Ennen huippukokousta jäsenmaiden päämiehet olivat syvästi erimielisiä siitä, onko esimerkiksi Ranskan harrastama "talouspatriotismi" hyväksyttävää sisämarkkinoilla. Erityisesti talousnationalismi on keskittynyt energiayhtiöihin. Yhteisen energiapolitiikan tarkoituksena on nyt muun muassa turvata energiansaanti ja tulla vähemmän riippuvaiseksi tuontienergiasta.

Jäsenvaltiot päätyivät siihen, ettei talousnationalismia oteta huippukokouksen asialistalle. Vaalikampanjaa käyvä Italian pääministeri Silvio Berlusconi vaati ennen kokousta kirjeessään keskustelua talousnationalismista. Muut

jäsenmaat eivät kuitenkaan innostuneet Italian kirjeestä, eivätkä antaneet tukeaan hankkeelle.

Komission kanta palveludirektiiviin

Kuulimme maaliskuun 21. päivä sisämarkkinavaliokunnan kokouksessa komissaari Charlie McCreevyn ajatuksia palveludirektiivin valmistelusta. Irlantilaiskomissaari McCreevy vastaa komissiossa sisämarkkina-asioista.

Äänestimme parlamentissa palveludirektiivistä helmikuussa, jonka jälkeen komission tehtäväksi tuli tehdä uudistettu esitys direktiiviehdotuksesta. Sen jälkeen jäsenmaita edustava ministerineuvosto ottaa kantaa direktiiviin.

McCreevy puhui erittäin hyvin. Komissaarin mukaan komissio tulee kunnioittamaan parlamentin hyväksymää, laajaan konsensukseen perustuvaa äänestystulosta.

Poliittinen paine direktiivin valmistelun ympärillä on ollut suuri. Asiaan perehtyneet on jaettu joko liberaaleihin tai protektionisteihin. Uudet ja vanhat jäsenmaat on aseteltu väärin perustein vastakkain. Tuoksinassa on unohdettu, että työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevat rajoitukset ovat sitä todellista uusien jäsenmaiden syrjintää.

Komissaari toisti useampaan otteeseen tärkeän tosiseikan, jota ei tule unohtaa. Komission alkuperäinen ehdotus ei olisi mennyt missään olosuhteissa läpi. Karhunpalvelusta komissio ei halua siten tehdä, vaan on valmis tukemaan konsensuksella hyväksytyjä päätöksiä.

Komission muutettu esitys valmistuu näillä näkymin huhtikuun alkuun. Saimme jo osviittaa, mitä se tulee sisältämään. Komissio tulee tukemaan terveyspalvelujen rajaamista tykkänään palveludirektiivin ulkopuolelle. Terveyspalveluille ja potilaiden liikkuvuudelle komissio valmistelee uuden esityksen. Näin on parempi. Sen verran ne eroavat muista palveluista.

Ilahduin myös siitä, että komissio tulee kunnioittamaan parlamentin löytämää sopua alkuperämaaperiaatteesta. Palvelumarkkinoilla valvonta on nyt ja vastedes sen maan viranomaisilla, missä palveluita tarjotaan. Toinen tärkeä asia on, että maassa on noudatettava maan lakia. Tämä on tärkeä oikeusvarmuuden ja yrittäjien keskinäisen tasa-arvon kannalta. Miten suomalainen yrittäjä pärjäisi, jos vieressä harjoittaisi yritystoimintaa yrittäjä, joka voisi noudattaa muun maan lainsäädäntöä. Lisäksi työntekijät voisivat olla hyvin eriarvoisessa asemassa, kun palkkaehdoissa ulkomainen yrittäjä aina noudattaisi minimilakia.

Komission alkuperäisessä ehdotuksessa yritys olisi voinut tilapäisesti tarjota palveluja toisessa jäsenmaassa noudattaen oman kotimaansa lainsäädäntöä.

Lähtömaan viranomaiset olisivat myös valvoneet palveluyrittäjän toimia toisessa maassa.

EU:n puheenjohtajamaana kevään 2006 toimiva Itävalta on ilmoittanut luotsaavansa palveludirektiivin ainakin jonkinasteiseen poliittiseen yhteisymmärrykseen puheenjohtajuuskautensa aikana. Yksityiskohtien hiominen sen sijaan jäänee syksyyn Suomen puheenjohtajuuskaudelle.

Olen hyvilläni, että komissio ottaa huomioon parlamentin kovalla työllä aikaansaadun kompromissin. Tämä on aitoa yhteistyötä, jossa parlamentti ei toimi vain kumileimasimena.

Tämä on myös opettavainen esimerkki, miten meidän suomalaisten pitää vaikuttaa jo heti alkuvaiheessa. Silloin kun asia tulee valmiina esityksenä eduskuntaan, se on enää vain täytäntöönpanoa ja asiaan perehtymistä käytännön tasolla. Puolueissa kannattaisi myös vaalien edellä miettiä, mitä asioita haluaa Euroopan tasolla edistää. Monet asiat kun päätetään muualla kuin parlamentissa. Mutta siellä muualla, Brysselissä on suomalaisia virkamiehiä ja parlamentaarikkoja vaikuttamassa. Yhteistyössä ja asioiden suunnittelussa sekä ohjaamisessa on vielä parantamisen varaa.

EU-tuet ja yritysten yhteiskuntavastuu

Euroopan parlamentti haluaa komission rankaisevan yrityksiä, jotka EU rahoitustuen vastaanottamisen jälkeen siirtävät toimintansa seitsemän vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Parlamentti hyväksyi 14. maaliskuuta asiaa koskevan mietinnön.

EU-varoilla ei tulisi tukea sellaisia toiminnan siirtoja, jotka eivät ole perusteltuja talouden elinvoimaisuuden näkökulmasta tai jotka saattavat aiheuttaa huomattavia työpaikkojen menetyksiä.

Myös kotimaassamme tulisi yrityssubventioihin kiinnittää huomiota. Tätänykyä valtio antaa suuryrityksillemme huomattavia subventoita tutkimukseen ja kehitykseen panostamisesta. Samaan aikaan T&K-tukia saavat menestyvät yrityksemme irtisanovat työntekijöitä parempia tuloksia tavoitellessa. Koska irtisanomisissa on usein kyse yritysten keskittymisestä kilpailukyvyn lisäämiseen, tulisi valtion subventioiden kohdistaminen harkita tarkemmin.

Euroopan komissio julkaisi 22. maaliskuuta tiedonannon yritysten yhteiskuntavastuusta ja keinoista, miten sitä voitaisiin edistää. Komissio on ilmoittanut tukevansa eurooppalaisen liittouman perustamista yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseksi.

Tavoitteena on tehdä Euroopasta esikuva yritysten yhteiskuntavastuun alalla. Komissio tulee pyytämään kaikenkokoisia eurooppalaisia yrityksiä

vapaaehtoisesti ilmaisemaan tukensa sille. Liittoumassa ei ole kyse oikeudellisesta asiakirjasta, joka yritysten olisi allekirjoitettava. Se on ennemminkin poliittinen sateenvarjo uusille ja olemassa oleville yritysten yhteiskuntavastuun aloitteille, joita suuryritykset, pk-yritykset ja niiden sidosryhmät tekevät. Sen pitäisi luoda uusia kumppanuussuhteita sidosryhmiin ja tarjota niille uusia mahdollisuuksia ponnisteluihin yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseksi.

Komission tiedonanto on askel oikeaan suuntaan, mutta joukkoirtisanomisten pelastajaksi siitä ei ole. On hyvä pohtia, olisiko eurooppalaisista yrityksistä esikuvaksi yhteiskuntavastuun alalle?

Tasa-arvoinstituutista lopulta myönteinen päätös europarlamentissa

Euroopan parlamentti hyväksyi maaliskuun täysistunnossa komission ehdotuksen Euroopan tasa-arvoinstituutin perustamisesta. Instituuttia kannatti 362 ja vastusti 263 parlamentaarikkoa. Sijaintipaikkaa ei ole vielä päätetty, mutta mahdollisesti se on jokin uusista jäsenmaista. Slovakia on jo ilmaissut halukkuutensa.

Ennen parlamentin myönteistä päätöstä asiasta käytiin kova väantö. Tšekkiläinen komissaari Vladimir Spidla lupasi jo vuosi sitten esittää instituutin perustamista parlamentille ja neuvostolle. Parlamentissa moni tasa-arvon kannattajakin olisi halunnut sulauttaa viraston osaksi Wieniin sijoitettavaa EU:n perusoikeusvirastoa.

Olin liberaaliryhmän esittelijä instituuttiasiassa ja mielestäni meillä on yhä tarvetta itsenäiselle ja aktiiviselle tasa-arvovirastolle. Naiset osallistuvat esimerkiksi työmarkkinoille miehiä vähemmän, eikä meillä ole tulevaisuudessa varaa jättää suurta osaa potentiaalisesta työvoimasta käyttämättä. EU:n kasvavat taloudelliset paineet edellyttävät kaikkien tasaveroisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan rakentamiseen. Toivottavasti tasa-arvoinstituutti ei jää pelkäksi tilastovirastoksi, vaan siitä tulee aktiivinen toimija.

Lyhyesti

Olen talven ja kevään aikana joutunut jonkin verran perumaan tilaisuuksia ja muuttamaan suunniteltua ohjelmaa muutenkin, joten ajattelin kertoa, mistä muutokset pääosin johtuvat.

Kuten tuhansilla suomalaisilla naisilla, minullakin on todettu rintasyöpä. Se on leikattu, ja nyt saan päivittäin sädehoitoa tänä keväänä.

Voin hyvin ja olen täysin työkykyinen. Veriarvoni ovat jopa parantuneet. Helsingissä tapahtuvat hoidot aiheuttavat kuitenkin sen, että en aivan täysipainoisesti voi osallistua lähiviikkoina Brysselissä EU-parlamentin toimintaan, enkä myöskään kotimaan tilaisuuksiin niin paljon kuin haluaisin.

Yhteystiedot:

Sähköpostiosoitteet:

Anneli: ajaaatteenmaki@europarl.eu.int
Avustajat: ajaaatteenmaki-assistant@europarl.eu.int
Kotisivut: www.annelijaatteenmaki.net

Avustajien matkapuhelinnumerot Brysseliin:

Mari Kokko gsm 040 521 2124
Anu Ahopelto gsm +32 495 173 535
Maria Heinola gsm +32 495 743 993

Kotimaan yhdyshenkilöt:

Katri Paatelainen, Seinäjoki
(040 530 2330; email: katri.paatelainen@pp.inet.fi)

Anneli Euroopan parlamentissa

- * Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan jäsen
- * Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan jäsen
- * Ulkoasianvaliokunnan varajäsen
- * Turvallisuus- ja puolustuspoliittisen alivaliokunnan varajäsen

- * Yhdysvaltain -valtuuskunnan jäsen
- * Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden -valtuuskunnan varajäsen
- * ALDE - Alliance of liberals and democrats for Europe; Euroopan liberaalien ja demokraattien liiton jäsen Euroopan parlamentissa